

W niedzielę d. 27. b. m. wygłosi

p. Dr. Salpeter

w sali Krakowskiego Stowarzyszenia Kupców
przy ul. Grodzkiej l. 43.

ODCZYT

p. l.

krzys gospodarczy i społeczny.

Początek o godzinie 4-tej popoł.

Kilka słów o reformie gieldy.

Potrzeba stworzenia jednolitych dla całego kraju i do obecnych warunków naszego bytu ekonomicznego przystosowanych podwalin prawnych, na których opierałyby się ustrój giełdowy i towarowy, jest niewątpliwie konieczną.

To też wszyscy, którym zdrowienie naszych stosunków gospodarczych i podniesienie etycznego poziomu naszego handlu leży na sercu, zgodni są co do tego, że giełdy nasze winne stać się wzorem nieskazitelności obyczajów kupieckich, i że im właśnie jako najbardziej eksponowanym placówkom życia gospodarczego, należy powierzyć odpowiedzialną rolę wychowawczą naszego stanu kupieckiego.

Wielu dziś mianuje się kupcami, którzy nietylko, że na to miano nie zasługują i stanowi temu wcale zaszczytu nie przynoszą, lecz przeciwnie, kupiectwo poważne i solidne, to prawdziwe kupiectwo patrycuszowskie cierpi na tem niestychanie. Nie mamy najmniejszego zamiaru czynić ujemy młodym i nowopowstającym kupcom uczciwym i solidnym, mamy tu na myśli jedynie „kupców” zw. latających ten prawdziwy twór wojenny, którzy z kupiectwem nigdy nie mieli nic wspólnego i nagłe wypłynęli na powierzchnię jak grzyby po deszczu i mając wodę kupiectwu prawdziwemu i uczciwemu.

Dlatego też powiadamy tu, że podwalimy te stać się mają wzorem nieskazitelności obyczajów kupieckich i podniesienia poziomu etycznego naszego handlu i kupiectwa.

W myśl ustawy, kierownictwo sprawami giełdy ma być powierzone Radzie Giełdowej, wybranej przez ogólne zgromadzenie członków giełdy większości głosów

Jasna rzecz, że dominujący typ tego zgromadzenia i jego charakter, będzie również decydującym dla charakteru Rady Giełdowej, która nie będzie niczem innym, jak tylko skondensowanym zespołem tych cech, którymi odznaczać się będzie większość członków zgromadzenia.

Dlatego też pierwszym i najważniejszym postulatem ustawy giełdowej winno być bezwarunkowe izolowanie giełd naszych od wszelkich wpływów

ze strony żywiołów o wątpliwych kwalifikacjach etycznych i zawodowych. Tymczasem ustawa nietylko usuwa wszelkie przeszkody, odgradzające nas od żywiołów nie odpowiedzialnych, lecz idzie nawet tak daleko w swym pseudo-demokratyzmie, że wprowadza zasadę przymusowej przynależności do giełdy wszystkich, trudniących się handlem wartościami giełdowymi.

Mętne fale rozmaitych wekslarzy i lichwiarzy najpospolitszego gatunku zalegają tym sposobem giełdę. Kantory i banki, które kupiectwo tylko wyszukują i za każde pośrednictwo w handlu kupieckim opłacają się musi u nich wysokim haraczem, te rozpanoszone instytucje, które rozpleniły się na błotnistym gruncie naszych stosunków walutowych, a które znajdują się poza nawiasem naszego stanu kupieckiego, te instytucje, które odrazu chcą się dzielić majątkiem kupca, o ile zmuszony jest udać się do nich o chwilową tylko pomoc pieniężną, wcielone być mają do stołecznej organizacji giełdowej i uzyskać wpływ legalny na centralny rynek pieniężny kraju.

Ze wpływ taki znajduje swój wyraz w wprowadzeniu do Rady Giełdowej ludzi z tego samego środowiska, nie ulega najmniejszej wątpliwości. Przymus giełdowy oparty jest na tej zasadzie, że ma to być najskuteczniejszym środkiem zwalczania „czarnej giełdy”, która straci swoją rację bytu wobec obowiązku wcielania do giełdy oficjalnej wszystkich, bez wyjątku, trudniących się handlem wartościami giełdowymi, udzielając w ten sposób praw obywatelstwa giełdowego wszystkim odpowiednim i nieodpowiednim czynnikom, nie położy się przez to tamy mrocznym operacjom czarnej giełdy, która bądź co bądź ma szerokie stosunki tak w kraju jak i zagranicą. Dotychczasowi bywalcy „czarnej giełdy” będą nadal uczęszczali na nią w celu dokonywania tam tych transakcji, dla których giełda oficjalna nie jest i nigdy terenem nie będzie.

Skutki reformy będą te, że obniży się tylko poziom giełdy oficjalnej i zwięzłona zostanie przepaść między oboma rodzajami giełdy. Wprawdzie wybrani członkowie Rady muszą uzyskać zatwierdzenie Ministra Skarbu lub Ministra Przemysłu i Handlu, ale trudno sobie wyobrazić, ażeby znakomita większość świeżo „nobilizowanych” członków, nie potrafiła przeforsować pokaźnej ilości swych kandydatów do Rady a tem samem już wpłynąć na obniżenie jej zawodowego i etycznego poziomu.

Przesilenie w przemysle łódzkim.

Wedle doniesień prasy łódzkiej, przemysł tamtejszy przeżywa obecnie wielkie przesilenie, które jest o wiele groźniejsze, niż brak węgla. Wstrzymano nadsyłanie obstalunków, skutkiem czego robi się obecnie na zapas. Popyt na towary na rynku wewnętrznym jest za nikły, a kupcy odbiorcy z Galicji i z Poznańskiego cofnęli swe zamówienia. Niektórzy miejscowi fabrykanci, którzy otrzymali większe zamówienia na dostawę towarów letnich do Wielko-

polski, w ostatnich dniach zostali zawiadomieni przez firmę wielkopolskie, że cofają one swoje zamówienia a motywują to tem, że towary, nadchodzące drogą „szmuglu” z Niemiec do Poznańskiego, są znacznie tańsze, niż towary łódzkie, i są od nich lepsze. Cofnięcie obrotów wywołuje dość groźną sytuację w przemyśle i kto wie, czy pewna część robotników nie straci pracy.

Wobec powyższego komunikatu należałoby się zastanowić co właściwie jest powodem tego przesilenia. Czy wchodzi tutaj w grę hyperprodukcja, czy brak gotówki u konsumentów czy też ostatni apel połączonych ministerstw, by przystąpić do bojkotu towarów zbytkownych. Wszak musimy stwierdzić, że przemysł łódzki wytwarza wyłącznie towary tekstylne, zatem nie towar zbytkowny lecz przeciwnie artykuł, którego brak najczęściej na naszych ogołoconych rynkach. Nie możemy również przyjąć, by prawie Małopolska i Wielkopolska zastosowały się do wezwania rządu i natychmiast zamówienia swoje wycofały. Musimy zatem szukać zupełnie innych powodów, które tak często podnosiliśmy i fabrykantów łódzkich jakoteż naszych mężów stanu ostrzegaliśmy.

Nikt temu nie może zaprzeczyć, że patriotyzm jest u każdego obywatela indywidualny, nie można tego patriotyzmu ani mierzyć na miarkę ani na metry. Każdy obywatel chętnie za swoją ojczyznę ofiaruje krew i mienie lecz w sprawach handlowych nie można żądać od jednej sfery obywatelskiej tak zwanego kupiectwa i konsumentów patriotyzmu dla popierania przemysłu krajowego przez napychanie kieszeń fabrykantom krajowym za ich liche wyroby, natomiast siebie samych krzywdzić. Niejednokrotnie pisaliśmy i zwracaliśmy uwagę, że tak dłużej potrwąć nie może, by fabrykanci przyjmowali z góry zadatki od kupiectwa we formie takiej, by z kontraktów zawartych każdej chwili mógł się zwolnić. Nie tylko że umowy i terminu dostawy nie dotrzymali, lecz nigdy nie chcieli oznaczyć cen dokładnych, po jakich nam towary z góry zamówione i zapłacone dostarczą. Właśnie Małopolska i Wielkopolska, które były przyzwyczajone przed wojną do dotrzymywania umów europejskich, które obydwie strony wiązały, nie mogą się przyzwyczaić do tych dowolnych i dyktatorskich działań naszych krajowych przemysłowców. To jest może jeden z tych powodów, że apel ministerstwa znalazł posłuch u kupiectwa, ciesząc się, że można tym panom, którzy do tej chwili ceny, warunki, ba nawet gatunki towarów nam dyktowali, dać mały odwet. Należy sobie tylko przypomnieć, że w listopadzie gdzie popyt na barchany do sezonu zimowego był dosyć znaczny, producenci wyrzekali się dostawy tego artykułu. Powód był czysto spekulacyjny, ponieważ cena było od 60-80 mk. Teraz przy zakupie towarów letnich, dyktują fabrykanci od najmniejszych do największych, że do każdej ilości zakupionego towaru letniego, musi kupiec dobrać na sezon letni, zupełnie niepotrzebny artykuł zimowy (barchan).

Takie traktowanie swoich odbiorców, zniechęca tak Małopolskę jak Wielkopolską do nawiązanie stosunków z naszymi dostawcami. Niedostarczenie barchanów zimowych do sezonu, nie było powodem, że towar nie był wykończony, lecz przeciwnie, takowy magazynowany dla osiągnięcia jak najwyższych cen, które za pomocą wstrzymania dowozu z rynków

zagranicznych, z pomocą rządu, można będzie dowolnie w ceny podnosić.

Jeżeli mówimy o rynkach zagranicznych należy trochę porównać i zastanowić się, czemu właściciel kupiec nie stara się korzystać z przemysłu krajowego, gdzie dostawa kolejną nie daje tak długo na siebie czekać jak dostawa z zagranicy. Ryzyko transportu o wiele mniejsze, trudności o uzyskanie dewiz, pozwolenie Urz. przyw. i wywozu, wysokie cła, nawet jazda na zakupy zagranicę wymaga tak wiele formalności i trudności, że każdy kupiec chętnie jechałby do Łodzi, dla uzupełnienia swoich składów. A przecież muszę wchodzić w rachubę inne powody, że kupiec się naraża na tak wielkie trudności i sprawdza towary z zagranicy. Oprócz powyższych powodów jak niedotrzymanie warunków umowy dołączają się jeszcze dalsze, jak gatunek i ceny. Małopolska i Wielkopolska do wyrobów łódzkich nie mogą się zdecydować, które przed wojną były przeznaczone na Sybir. Chętnie konsumenci do tych wyrobów by się zastosowali, gdyby takowe w cenie odpowiadały. Lecz jeżeli porównamy, że płótno na bieliznę liche, łódzkie kosztuje 260 mk. a towar o wiele lepszy w Czechach kosztuje 20 koron, a przy obecnym bardzo wysokim kursie po 12 mk. za 1 czeską koronę, kosztuje 240 mk. Obliczywszy, że kosztą uszycia bielizny są bardzo drogie, przeto każdy woli kupić gatunek lepszy. Nareszcie należy uwzględnić, że przyjęcie zamówienia w kwietniu 1920 r. przez fabrykantów czeskich zostaje dotrzymanem, gdyby nawet towar został dostarczony w październiku t. j. po 6-ciu miesiącach bez wszelkiej podwyżki. Ministerstwa wcale się nie przysługują naszym przemysłom, jeżeli zamakają granicę dla przywozu.

Lichwa, dyktatura cen i mierne wyroby nie udoskonala, przeciwnie obniża doskonałość naszych wyrobów i podwyższa ceny, a doprowadza do zupełnego застоju naszego przemysłu.

(H. S.)

Krzyżujące bezprawie

Co na to Min. Spraw. Wojsk.?

Magazyn mebli przy ul. Szpitalnej będący własnością inż. H., zarekwirował Magistrat na mieszkanie oficerskie. Na skutek sprzeciwu tegoż i interwencji w Prezydium miasta, wydelegowany został dla zbadań sprawy komisarz II obwodu, który po oględzinach orzekł, że opróżnienie magazynu dla braku innego miejsca jest niemożliwe; na podstawie tej relacji biuro mieszkaniowe wstrzymało rekwizycje.

W krótki czas potem, zjawił się w mieszkaniu inż. H. por. Kos. któremu to mieszkanie przydzielono w oddziale kwaterunkowym, żądając od wymienionego inż. H. opróżnienia składu. Właściciel, powołując się na wstrzymanie rekwizycji, żądaniu odmówił, ofiarował natomiast por. Kosowi pokój z własnego biura, znajdującego się przy ul. Studenckiej, na mieszkanie. Wybredny oficer oświadczył po oglądnięciu, że mu się pokój nie podoba i udał się do biura mieszkaniowego, następnie do komisarza II obwodu z żądaniem urzędowego wykonania

rekwizycyjni magazynu. Odnosiłi urzędniczy wyjaśnili mu, że z powodu wstrzymania rekwiżycji, mieszkanie nie może być mu oddane. P. Kos postanowił więc w drodze pomocy własnej uzyskać mieszkanie i w towarzystwie jeszcze jednego osobnika w mundurze oficerskim, oraz kilkunastu żołnierzy udał się do mieszkania p. H. i mimo oporu żony tegoż, rozbił klódki i zamki od składu i powyrzucił zeń meble. Gdy zawiadomiony o tem najszybciej p. H. nadbiegł i wraz z żoną usiłował przeszkodzić wyrzucaniu mebli, rozkazał oficer żołnierzom ich wyrzucić. Jeden z żołnierzy chwycił za gardło Panią H. zaś spieszącego na pomoc żonie p. H., towarzyszący Kosowi oficer spoliczkował. Inżynier H. zajął od tegoż nazwiska, w celu honorowego rozprawaienia się z nim, rycerski ten jednak młodzieniec, przynoszący niewątpliwie zaszczyt korpusowi oficerskiemu odmówił temu żądaniu dając tym dowód niepośledniej odwagi i poszanowania zasad honorowych.

W międzyczasie, zawiadomiony o tym napadzie adwokat p. H., udał się do Komendy miasta, gdzie mu oddano za pomocy dwóch oficerów służbowych i teraz nastąpiła rzecz najjaskrawiej charakteryzująca stosunki panujące w naszej armii: Oto ci oficerowie wezwani na pomoc przeciw oficerowi dopuszczającemu się gwałtu publicznego, nie tylko że nie przyaresztowali go, jak to było ich obowiązkiem, lecz podburzali go jeszcze słowami: „Głupim byłbyś Kos, gdybyś ustąpił“. Ci sami oficerowie zmusili do ucieczki towarzyszącego im adwokata pod groźbą obicia za to, że tenże ośmielił się im wytknąć bezprawność w ich postępowaniu.

Policyja wezwana na pomoc, odmówiła interwencji, tłómacząc się, że niema prawa występować przeciwko osobom wojskowym.

Kilkakrotna interwencyja telefoniczna Prezydium miasta u generała Stillera, jakoteż pisemne zawiadomienie Dowództwa miasta o zwolnienie lokalu p. H. z pod rekwiżycyji, nie odniosły skutku.

Zaznacza się przytem, że wedle urzędowego pisma wystosowanego przez Magistrat do Dowództwa miasta, przydzielono poprzednio por. Kosowi z rzędu 5 kwater, które nie zostały przez tegoż przyjęte, dlatego że były dla niego rzekomo nieodpowiednie, wobec czego Magistrat przydzielił je innym oficerom, którzy do dziś dnia tam mieszkają.

Dr. Diamand.

Fakt ten podajemy do wiadomości Ministerstwa Spraw Wojskowych, a przedewszystkiem Dowództwa Okręgu Generalnego i Dowództwa miasta w Krakowie, któreto władze powinny natychmiast zająć odpowiednie stanowisko wobec opisanego tu faktu, którego cechą jest krzyżące bezprawie i gwałt publiczny,

Redakcja.

Kryzys gospodarczy.

Chaotyczne stosunki gospodarcze, wzrost ciągły cen i zastój w produkcji, wywołują w obecnych czasach stały i chroniczny kryzys. Obecne czasy, różnią się od przedwojennych tem, że czasokresy

konjunktury gospodarczej są o wiele krótsze, ba kilkumiesięczne, tak iż na każdy żywszy obrót towarów, następuje nagły dłuższy zastój, uniemożliwiający jakąkolwiek zdrową kalkulację. Dla konsumenta są te wahania tem dziwniejsze, że zastój w produkcji, nie tyle wywołany nadmiarem wyprodukowanego towaru, ile dewaluacją pieniądza, nie wpływa wcale na zmniejszenie się cen towarów, przeciwnie ceny jeśli chwilowo trzymają się na poziomie do którego doszły, wznoszą się potem coraz to wyżej, uniemożliwiając konsumentowi zaspokojenia choćby prymitywnych potrzeb.

Mamy tu do czynienia z problemem kryzysu gospodarczego, niebywałego w swoich przejawach i skutkach.

Zasadniczą przyczyną obecnego kryzysu gospodarczego, to fatalne zubożenie pół Europy, i szalone wprost wzbogacenie się drugiej połowy świata. Jak długo jednak kryzys dany obraca się w ramach możliwości produkcyjnej, występując w charakterze kryzysu produkcyjnego, lub w niemożności zbytu towaru (Produktions und Absatzkrise), nie jest on jeszcze dla ogółu gospodarki społecznej zbyt niebezpiecznym, zmienia się jednak jego charakter z chwilą, gdy przerzuca się na jeden czynnik, który powinien być nienaruszony, t. j. na miernik wartości, którym jest pieniądź. Pieniądź przestaje być miernikiem wartości towaru, ale staje się sam towarem. Jako towar zaś podlega tym samym wahaniom, co każdy inny towar, skutkiem czego uniemożliwia choćby najmniejsze bilansowanie przedsiębiorstwa. Wszystko naokoło, nasze całe życie gospodarcze odzwierciedlone w naszym pieniądzu, przybiera kształty pokraczne, wykrzywione, podobne do tych obrazów które gorączka fantazyj w stanie anormalnym jej maluje.

Cheąc w tych warunkach porównywać nasze gospodarstwo reprezentowane w markach, z gospodarstwem Ameryki czy Anglii, nie doprowadzimy do niczego. Jeśli obecnie w Ameryce (Stanach Zjednoczonych) panuje kryzys gospodarczy, to tak co do formy, jak co do treści, jest on daleki od naszego, nie należy bowiem zapominać, że w Stanach Zjednoczonych kryzys obecny dotyka tylko produkcję, przejawiającą się w utrudnieniu produkcji, czy zbytu towarów, ale nie dotknął pieniądza jako takiego. W kraju tym bowiem państwo wypłaca banknoty złotem, a w Anglii częściowo też. Miernik zatem wartości, jakim jest pieniądź pozostał nie naruszony. U nas marka polska spada codziennie w swojej sile kupna, każdy dzień inną przedstawia nam wartość, co raz to mniejszą, ce raz to bardziej znikomą, bo iluzoryczną.

Dlatego pocieszeni wydają się doniesienia rozmaitych laików dziennikarskich, donoszących nam np. o spadku cen na Zachodzie, jakby nas pocieszyć chciano, że i u nas ta sama tendencyja się objawi.

Jest to, jak, nomenklatura niemiecka nazwała „eine Erschleichung“, albo jak my to nazwać możemy, zwyczajnem złudzeniem, czy świadomem zapoznawaniem sprawy.

Jak obecnie rzecz stoi, o jakimś nagłym upadku cen nie ma mowy, choćby nasze ministerstwo po trzykroć tak solennie rozporządzenie wydawało, o wstrzymaniu podnoszenia cen, jak ostatnie rozporządzenie ze stycznia br.

W normalnych stosunkach ceny obniżyć by

Biuro

-HERMES-

Wysyłka towarów w kraju i zagranicę. - Przesyłki zbiorowe ze wszystkich większych miast. - Załatwienie pozwoleń przywozowych i wywozowych. - Ocenia towarów.

Spółka z ogr. odp.

spedycyjno-komisowe
Kraków, ul. Stolarska 13.

Załatwia wszelkie w zakres spedycji wchodzące czynności — — — Własne magazyny towarowe

się mogły z dwóch przyczyn, a mianowicie:

1) Gdyby produkcja u nas do tego stopnia wzrosła, żeby przerosła potrzeby kraju, lub
2) Gdyby zbyt towarów z zagranicy załat nasze rynki po nad miarę.

Ani jedno, ani drugie nie ma u nas miejsca, bo produkcja u nas obraca się tylko w ramach grynderstwa coraz to nowych towarzystw akcyjnych nie mających prócz własnych akcji, żadnych innych wartości; a zagranica załat nasze rynki towarami nie może, bo siła kupna naszej marki nie dopuszcza do kupna choćby najtańszych towarów z zagranicy.

Całość zaś obraca się o jedną zasadniczą oś, niemożliwości doprowadzenia do jednego mianownika naszego pieniądza z pieniędzmi zagranicy.

W tej właśnie sprzeczności leży źródło zła. Nie ceny u nas idą w górę ale wartości marki naszej spada.

Przechodzimy obecnie kryzys w najostrejszej formie. Dopóki nie uda nam się rozpedzonego koła dewaluacji powstrzymać, dopóty o jakiegokolwiek poprawie mówić nie możemy.

Gospodarka nasza bowiem, podobna jest obecnie do balonu, do którego w ogromnych dawkach nasze ministerstwo skarbu pompuje znaczki papierowe w kształcie gazu. Jedno silniejsze uderzenie, a balon pęknieć może, rozkładając nasze życie gospodarcze do maximum rozkładu, grzebiąc pod sobą tak przemysł i handel, jak nadzieje konsumenta do życia czasów, gdzie ceny towarów do dawnego przedwojennego niveau opadać zaczęły.

(Dr. N. S.)

Sąd rozjemczy w sprawie czynszowej.

We środę d. 16. b. m. odbyło się w lokalu Towarzystwa właścicieli realności przy ul. Stawkowskiej 14, posiedzenie przedstawicieli tegoż Towarzystwa pod przewodnictwem p. r. Rimlera przy współudziale delegatów Krakowskiego Stowarzyszenia Kupców.

Na posiedzeniu tem uchwalono zgodnie podać wszelkie spory w sprawach najmu między właścicielami realności a lokatorami kupcami, orzecznictwu sądu polubownego, złożonego z przedstawicieli Towarzystwa właścicieli realności i Krak. Stow. Kupców.

Ze strony Towarzystwa właścicieli realności wchodzić pp. Budkiewicz, Bujas, dr. Geldwerth, Haas, Litawski, Miedniak, Neumann, Rimler i Schechter.

Ze strony Krakowskiego Stowarzyszenia Kupców wchodzić pp.: Horowitz, Leistner, Monderer, Rosenblum, Spira, i Weindling M.

Wobec tego Krakowskie Stow. Kupców wzywa swych członków, aby w razie sporu z właścicielami realności, zwracali się do Sekretaryatu Stow. które wspólnie z Towarzystwem właścicieli realności, wyznaczyć rozprawę.

Sąd polubowny odbywać będzie swoje posiedzenie przez jeden miesiąc w lokalu Krakowskiego Stowarzyszenia Kupców, przez drugi miesiąc w lokalu Towarzystwa właścicieli realności.

Handel w Gdańsku.

Mimo fatalnie niskiego poziomu waluty polskiej, ruch towarowy i handlowy z zamorem nie ustaje, traci coprawda chwilowo na intensywności, lecz przedsiębiorczość polska znajduje wciąż środki i drogi do zaspakajania najniezbędniejszych potrzeb kraju.

Od kilku tygodni trwa już ożywiony dowóz cukru surowego z Polski, którzy mimo wzrastającej i w tym artykule ogólnosiłatowej podaż z Jawy, Kuby i Czechosłowacji, znajduje chętnych kupców w państwach koalicyjnych. Obecnie transporty wychodzą do Anglii przez tutejsze linie okrętowe Walford Lines i Ellermann—Wilson—Line, z których każda wywiezie na rynek londyński przeszło 5000 ton. Eksport cukru umożliwił rolnictwu naszemu zaopatrzenie się w sztuczne nawozy, maszyny rolnicze, obuwie itd. Transporty cukrowe, przeznaczone dla Francji, wkrótce też nadejdą do Gdańska, ponieważ dostawa zakontraktowanych przez Francję 15.000 ton uskutecznić się winna w miesiącach styczniu i lutym. Francuska linia Worms i Cie, załatwiać będzie wywóz z portu tutejszego.

Tym sposobem zapoczątkowana została niedługo po wojnie, mimo szalonej ruiny kraju, tak poważna w czasach powojennych gałąź handlu gdańskiego, jaką jest przemysł cukrowniczy. Handel ten w Gdańsku był przed wojną tak rozgałęziony, że z okolic Kijowa przewożono przez Gdańsk kryształy podolskie i ukraińskie.

Obecnie opuściły Gdańsk z ładunkiem cukru parowce „New Rochelle”, „Wtiaz” i „Dryden”.

Pozatem w dalszym ciągu trwa eksport drzewa, częściowo także wywozi się sodę, mączkę ziemiaczaną i cement polski, na który wiaź jeszcze jest żywy popyt w Anglii i krajach skandynawskich, gdzie szczególnie, z powodu przedsięwziętych wielkich robót celem wykorzystania sił wodnych i elektryfikacji przemysłu, na dłuższy okres trwać będzie wielkie w tym artykule zapotrzebowanie.

Dowóz towarów utartymi szlakami nieustannie dochodzi do portu gdańskiego. Nadeszły śledzie szkockie z Llewelly, norweskie z Haugesund, ładunki różnych towarów z Kopenhagi, Londynu, Amsterdamu i Hamburga. Francuski parowiec *Sephora Worms*—1000 ton linii *Worms i Co.*—przywioził ładunek ryżu z Bordeaux. Z Finlandii nadchodzą regularnie rozmaite towary, szczególnie zapalki, ładunek artykułu tego przywioził także parowiec „*Martha*”—linii *Woermann*—z Amsterdamu. Z niezwykłych towarów zaznaczyć wypada ładunek fosfatu, rudy żelaznej z Lofot i ekstraktu drzewa kwebrachowego z Rio de Janeiro. Z Newcastle nadszedł dla firmy *Buseitz* ładunek węgla angielskiego, który przeznaczony jest dla niewystarczającego zaopatrzonej tujejszych zakładów przemysłowych. Dalsze transporty węgla nadeszły z Niemiec (*Emden*). Dla Polski nadchodzą obecnie większe transporty aprowizacyjne. Tak leży w porcie wolnym parowiec „*Gdańsk*”, polsko-amerykańskiej żeglugi morskiej (7500 ton) który pierwszy raz zawinął z 1000 pasażerami i ładunkiem zboża do portu tujejszego pod flagą amerykańską co prawda, lecz z odznaką polskiego Orła. Jest to czwarty z rzędu statek przedsiębiorczej tej linii polsko-amerykańskiej. Trzy inne statki: „*Kościuszko*”, „*Warszawa*”, i „*Wista*” dobrze są nam już znane. W kanale nowoporskim leży przybývający tu często statek morski „*Salam*” także z ładunkiem aprowizacyjnym dla Polski, mąką i zbożem. Ładują je wprost elewatorami do wagonów, które w pierwszej linii przeznaczono są do zaopatrzenia okręgów górniczych zagłębia dąbrowskiego i centrów przemysłowych polskich.

Niedomagania aprowizacyjne.

Dróżyzna artykułów pierwszej potrzeby zwiększa się z dnia na dzień. Tego stanu rzeczy nie można już dziś kłaść na karb anormalności, wywołanej stanem wojennym. Kraj nasz zrzucił z siebie raz na zawsze obowiązek i ciężar zaopatrywania w żywność Austrii i Niemiec, wziął na siebie zadanie i obowiązek dbania o dobro własnych obywateli.

Katastrofa aprowizacyjna stanowi jedną z największych bolączek naszego życia gospodarczego. Dróżyzna wzrasta z przerażającą szybkością nie tylko wskutek deprecjacji waluty, ale wskutek obniżenia się wydajności pracy i małego zaofiarowania na rynek zbytu produktów wytwórczości krajowej. Tu czynniki, odpowiedzialne za bieg życia w kraju, nie starają wcale usuwać przyczyn złego i we wspólnym porozumieniu szukać dróg wyjścia z ciężkiej nad wyraz sytuacji.

Podniesienie się wytwórczości krajowej na każdym, dającem się łatwiej i prędzej opanować polu, staje dziś przed nami, jako imperatyw chwili.

Przemysł nasz, choć powoli dźwigający się z upadku, nie jest w stanie jeszcze w silniejszym stopniu zawążyć w naszym bilansie państwowym; będący z nim w ścisłym związku handel, powoli i z trudnością podnosić się może. Czy ogółu zwracają się ku warsztatowi rolnym, jako też dziedzinie dóbr społecznych, która choć podczas wojny wiele

ucierpiała, ale ma niezniszczalną o potężnej sile utajonej samą podstawę produkcji—ziemię.

I oto wszystko, co sprzyja należytemu tej ziemi wykorzystaniu, wszystko to, co zdolne jest nie tylko w dawnej ją utrzymać sprawności, ale nowe z niej siły wykrzeszać—powinno być przedmiotem szczególnej troski czynników miarodajnych, i nie zajmując nas w tej chwili pytanie, czy jako gospodarze na tej ziemi pragnęlibyśmy widzieć większego, czy drobnego rolnika. Niechaj nim będzie ten, który siły jej najlepiej zużytkować potrafi i do stworzenia bogactwa narodowego najsukuteczniej się przyczyni. Chodzi nam o to, aby w ogóle ziemia, jako podstawa produkcji i żywiciela wygłodzonego i znękanego dróżyzną kraju traktowana była z odpowiednią pieczołowitością i umiejętnością, tak aby ani jeden wróg, mogący rzucić pewną ilość chleba na rynek, nie został w tej zdolności powstrzymany.

Niedostateczna w stosunku do potrzeb kraju produkcja rolnicza, a co zatem idzie brak najbardziej zasadniczych artykułów żywnościowych, wywołuje nie tylko zastraszający wzrost cen tych artykułów, ale podnosząc niesłychane koszty żywienia, wywołuje ogólną dróżyżnę, utrudnia uruchomienie innych gałęzi wytwórczości i staje się źródłem nędzy, niezadowolenia i fermentu, wyszukiwanego umiejętnie przez agitację czynników rozkładowych, świadomie lub nieświadomie na szkodę państwa polskiego pracujących. Konieczność pokrywania niedoborów zboża i innych artykułów żywnościowych za pomocą importu z zagranicy uzależnia w wysokim stopniu państwo polskie od krajów eksportujących zarówno pod względem politycznym jak i gospodarczym, rujnuje nam bilans handlowy i obniża niesłychanie wartość naszej waluty.

Podniesienie naszej własnej produkcji rolniczej stanowi zatem pierwszy zasadniczy warunek odrodzenia i sanacji naszego życia gospodarczego. Stąd też rozwój naszego rolnictwa, podniesienie wydajności znajdujących się w uprawie gruntów, wzięcie pod płg zniszczonych wojną i leżących dziś odłogiem obszarów, winno być głównym zadaniem polskiej polityki gospodarczej, zharmonizowanej współpracy rolników, zawodowych zrzeszeń rolniczych i władz państwowych.

Te ostatnie mają w tym zakresie wdzięczne i szerokie pole działania. Nie mogą one, rzecz prosta, wykonać wszystkiego własnymi siłami; nie mogą one zastąpić ani indywidualnej pracy rolnika ani też w działaniach organizacji rolniczych, byłoby nawet błędem z ich strony, gdyby pragnęły objąć zbyt szeroki zakres zadań, wkraczając w te dziedziny w których jedynie prywatna inicjatywa i przedsiębiorczość lub bardziej giętka, wolna od rutyny i szablону biurokratycznego zbiorowa samopomoc społeczna może osiągnąć pozytywne rezultaty. Państwo może i powinno jednak wytworzyć ogólne warunki, zapewniające jednostkom i organizacjom możliwość i pewność stałej spokojnej, i owocnej pracy, przychodząc im z pomocą tam, gdzie trzeba podjąć zadania, przekraczające siły zarówno jednostek jak i zrzeszeń na zasadach dobrowolnej współpracy opartych.

Kasa kupiecka.

Zgromadzenie członków kasy Krakowskiego Stowarzyszenia Kupców, odbyło się onegdaj pod przewodnictwem prezesa p. Spiry. Po skonstatowaniu kompletu członków zgaił przewodniczący zgromadzenie i wskazał na cele kasy, która ma służyć do udzielania pożyczek, inkasowania pretensyj, udzielania zaliczek, przekazywania pieniądza, przyjmowania wkładek i t.d. Mowca wskazał na to, że w przeciągu krótkiego czasu zebrano znaczne fundusze na cele Kasy i wyraził nadzieję, że Kasa ta wkrótce się rozwinie i będzie mogła służyć kupiectwu.

Następnie referował dr. Schnitzer zmianę statutów w myśl wniosków komitetu założycieli. Zmiany te uchwalono.

Do Dyrekcyi wybrani zostali: pp. Spira Samuel, i Szyf Maryan. Zastępcami wybrano pp. dr. Ignacego Mahlera i Maksymiliana Haubenstocka. Do Rady nadzorczej weszli pp. Rimler, Schechter, Fromowicz, Finker, Eder, Frommer i Potok; do Komisji rewizyjnej—pp. Schenker Henryk, Aron Wohl i Sonnenschein.

Przewodniczący podziękował następnie zgromadzonemu za przybycie, poczem zamknął zgromadzenie.

Pod adresem firmy J. I. Leinkauf.

Postępowanie firmy J. I. Leinkauf zasługuje na publiczne napiętnowanie. Firma ta czerpiąc zyski od kupców krakowskich, zapomina, zdaje się o tem, jak powinna wobec kupiectwa się zachowywać. Zwracamy uwagę tej firmy, że tabakiera jest dla nosa, a nie na odwrót.

Firma ta nie chce również pamiętać i o tem, że kupiectwo krakowskie ma silnego oświadnika, broniącego jego interesów, w Krakowskim Stowarzyszeniu Kupców, którą to organizację powinna firma ta w każdym razie respektować. Krakowskie Stow. Kupców ma w swem łonie sąd polubowny, którego staraniem jest, wszelkie sfery pomiędzy kupcami o charakterze handlowym, załatwiać ugodowo. Orzecznictwu sądu polubownego Stowarzyszenia poddają się interesowani chętnie w przeświadczeniu, że spory te rozstrzyga się zawsze ku zadowoleniu tak jednej jak i drugiej strony. *) Firma Leinkauf, mimo zaproszenia, na sąd polubowny Stowarzyszenia nie przybyła, a na ustne wyjaśnienie sprawy przez delegata Stowarzyszenia, prokurysta wspomnianej firmy p. Sonne, nazwał postępowanie Stowarzyszenia wymysłem ?!

Podając fakt ten do wiadomości, piętnujemy w tem miejscu publicznie zachowanie się tej firmy i jej kacyka i oświadczamy, że wyciągniemy stąd należyte konsekwencje, do których członkowie nasi powinni się odpowiednio zastosować.

Zaznaczamy jeszcze, że firma ta powinna również i to mieć na uwadze, że jej klienci potrafią należycie dochodzić swych praw.

*) Według uchwały Wydziału Stowarzyszenia, członkowie zobowiązani są poddać się orzecznictwu sądu polubownego.

Sprawozdanie delegacji Krak. Stow. Kup. w Głównym Urz. przywozu i wywozu w Warszawie.

W niedzielę d. 20. b. m. wobec licznie zebranych członków, p. Margulies zdał sprawozdanie z swej interwencji w Główn. Urz. przywozu i wywozu w Warszawie.

Wydział Krak. Stow. Kupców wydelegował dwóch swoich członków pp. Margulies i Fromowicza do głównego Urz. przywozu i wywozu w Warszawie w sprawach zakazu przywozu.

Obaj delegaci wspólnie z prezydentem tutejszej Izby handlowej i przemysłowej p. Tadeuszem Epsteinem odbyli dnia 15. b. m. konferencję z presem gł. Urz. przyw. i wyw. p. Malinowskim.

P. prezydent Epstein wskazał na fatalne skutki zakazu przywozu towarów z zagranicy, któreto zarządzenie trwać ma aż do utworzenia izb przywozu. Wobec tego, że wyroby krajowe pokrywają w drobnej tylko części potrzeby ludności, bardzo wiele artykułów wcale u nas się nie wyrabia, brak towarów daje się dotkliwie odczuć, a ceny idą stale w górę, dlatego też p. prezyd. Epstein prosił:

1) O utrzymanie w mocy zgłoszonego pozwolenia przywozu, 2) o wpuszczanie do kraju towarów, których waga przekracza nieznacznie wagę w zezwoleniu wymienioną, 3) o zezwolenie na przywóz surowców i półfabrykatów dla przemysłu rodzimego potrzebnych, 4) o zezwolenie na przywóz modeli, potrzebnych dla rozwoju przemysłu konfekcyjnego, wreszcie 5) o uprawnienie Krakowskiej Eksp. Urz. przywozu i wywozu do wydawania ograniczonego kontyngentowego przywozu towarów koniecznej potrzeby, kupcom osiadłym i nienagannym, a to na podstawie opinii krakow. Izby handl. i przemysł. W ten sposób zapobiegnie się dalszemu szerzeniu się drożyny.

W odpowiedzi na to, p. Malinowski wskazał na szereg artykułów uchwalonych na ostatniej konferencji Urz. przywozu i wywozu.

P. prez. Epstein stwierdził, że są to artykuły branży manufakturowej. Nasz delegat p. Margulies wskazał jednak, że idzie tu także i o inne branże. Mowca—na konferencji—przedstawił różnicę między cenami krajowemi, a zagranicznymi, na niedotrzymanie warunków zamówień co do cen i jakości towaru, i t.d. Absolutne zamknięcie dowozu konfekcji—powiedział mowca—spowodowało krakowców do żądania niebawmiałych wprost cen. Nasz przemysł bielizniany nie zadowolnia również w żadnym stosunku konsumentów. W naszych wyrobach ludność znajduje znikomą zaledwie część swego zapotrzebowania, a w dodatku ceny są dwu—lub trzykrotnie wyższe w porównaniu z zagranicą.

Przemysł obuwiany również znikomą, opierający się prawie że tylko na przemyśle domowym, naraża kupca na przykre wyrzuty ze strony konsumentów.

Wyroby półcoszkowe i rękawicnicze, wyrabia Łódź tylko w bardzo prymitywnym gatunku, które to wyroby kwalifikują się jedynie na eksport do Rosyi, lub dla konsumpcyj wiejskiej.

W dziale kosmetycznym, różnica cen w stosunku do zagranicy jest wprost olbrzymia.

Przemysł kapelusznicy męski jest u nas tak znikomym, że zakaz przywozu tego niezbędnego artykułu, pociągnie za sobą katastrofalną drożyznę.

Zakaz przywozu objął w ostatnich czasach także niektóre surowce i półsurowce, potrzebne do rozwoju przemysłu swojskiego, bez którego całe rzesze robotników nie może znaleźć chleba.

Hafty bawełniane, wyrabiane w Kaliszu są tak wadliwe, że nie nadają się dla cokolwiek lepszej konfekcji bieliznianej. O lichocie tego gatunku świadczy fakt, że się go sprzedaje „na funty”, dodając przytem znaczną ilość obciążającego jak: szpilki, papier etc.

W branży galanterijnej, zakaz przywozu obejmuje również artykuły pozornie zbyteczne, jednak materiały potrzebne, jak szcztoki do zębów, grzebienie, toaletki podróżne, blaszane lub cynkowe naczyńia dla wojska lub podróżujących niezbędne. Artykuły te są tylko częściowo u nas wyrabiane, lub wcale nie.

Po ożywionej dyskusji, podczas której delegaci nasi wskazywali na obecne ciężkie położenie kupiectwa z powodu braku towarów, wielkich kosztów utrzymania lokalu i personelu sklepowego, p. Malinowski przyrzekł na najbliższym posiedzeniu ścisłego Komitetu poprzeć nasze żądania co do prolongaty zgasyłych pozwoleń, przepuszczenie towarów pizekracające nieznacznie wagę, modeli i pół surowców.

Wreszcie przyrzekł p. prezes Malinowski, że udzieli odpowiednich wskazówek krakowskiej Ekspozyturze Urzędu przywozu i wywozu w sprawie powołania fachowych czynników obywatelskich do tego urzędu.

Z powodu braku miejsca dalszy ciąg sprawozdania naszej delegacji, umieścimy w następnym numerze. (Redakcja).

KRONIKA.

KRAKOWSKIE STOWARZYSZENIE KUPCÓW KOMUNIKUJE: Wobec licznych komunikatów dzienników krakowskich, że konsulat niem.-austriacki czyni trudności sterom handlowym przy uzyskaniu wizum na wyjazd do Wiednia stwierdzamy, że po przedłożeniu dostatecznych dowodów, udzieli konsulat pozwolenia na wyjazd i do tej chwili nie wpłynęło żadne zażalenie do naszej organizacji.

PRZYKŁAD GODNY NAŚLADOWANIA. Na rzecz ofiar pogromów na Ukrainie złożył p. Juliusz Feiweł kwotę 10.000 Mkp. do rąk p. Goldwassera. Za tę hojną ofiarę składa Kr. Stow. Kup. szlachietnemu ofiarodawcy publiczne uznanie.

WSKUTEK ODEZWY GENERALNEJ EKSPOZYTURY Sekcji Opieki Ministerstwa Spraw Wojskowych w Krakowie zwraca się Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie do przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych tuł. okręgu, zwłaszcza na nowo otwartych, które nie mają zobowiązań z czasów przedwojennych względnie z początków wojny światowej wobec dawnego personelu biurowego i robotniczego, aby o ile możliwości zechcieli dawać u siebie zajęcie inwalidom wojennym.

Odnosne zapotrzebowanie należy zgłaszać bezpośrednio do Generalnej Ekspozytury S. Op. M. S. Wojsk.—

ULGI CŁOWE. Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie przygotowała materiał do rozszerzenia listy towarów, dla których znizono agio cłowe na 200 proc. jako na artykuły niezbędnie potrzebne a nieprodukowane w kraju, względnie wyrabiane w ilościach, niepokrywających zapotrzebowania.

Izba uprasza interesowanych o nadsyłanie wniosków w tym kierunku.—

ZGROMADZENIE CZŁONKÓW BRANŻY KOLONIALNEJ. W sobotę d. 19. b. m. odbyła się w Krakowskim Stowarzyszeniu Kupców zgromadzenie członków branży kolonialnej tak hurtowników jak i detaliistów, pod przewodnictwem p. Leopolda Fromowicza.

Omawiano cały szereg spraw, dotyczących tej branży. Po ożywionej dyskusji wybrało komitet sekc. tej branży, złożony z 5 osób. W skład tego komitetu weszli pp. Anhalt, Fromowicz, Pacanowicz, Spitzer, Weissberg.

P. Fromowicz zdał sprawozdanie z swej interwencji jako delegat Stowarzyszenia z branży kolonialnej wspólnie z p. Marguliesem w Główn. Urz. przywozu i wywozu w Warszawie i w Sejmie, którego delegację prowadził prezydent Izby handl. i przem. w Krakowie p. Tadeusz Epstein.—

Komitet sekc. branży kolonialnej zwraca uwagę wszystkim kupcom tej branży, że o ile dostaną od fabryk krajowych odmowne odp. w dostarczeniu artykułów kolonialnych, należy o tem natychmiast donieść Komitetowi tej Sekcji.

Przed rozjęciem się, szereg zebranych, którzy nie należeli jeszcze do Stow. Kupców, zapisało się na listę członków Krak. Stow. Kupców.

NA EKRANIE „WARSZAWY”. Otwarty niedawno kinoteatr „Warszawa” przy ul. Śliradam 1. 15, cieszy się niebywałym powodzeniem. Podkreślić należy gustowne urządzenie sali teatralnej, jak i najmniej wygodny dostęp do budynku i obszerną poczekalnię. Dyrekcja w rękach braci pp. Gottliebów, stara się wyświetlać tylko pierwszorzędne obrazy. W chwili kiedy to piszemy, wyświetla Dyrekcja „Warszawy” monumentalny film dramatyczny, osnuty na 116 wrażeń i dążeń za życia wielkiego wieszcza Dra Teodora Herzla.

O ile „Warszawa” wyświetlać będzie nadal obrazy o takim jak dotychczas wartości, a nie rzeczy holmesowskie lub inne z tysiąca i jednej nocy, które mają tylko wpływ demoralizujący na naszą i tak zepsutą młodzież, będzie miała zapewnione powodzenie.

Od 1. marca br. i w dniach następnych wyświetlany będzie dzieło filmowe p. t. „A L K O H O L” w sześciu aktach. — Alkoholi i jego skutki. Wspaniały karnawał.

W SPRAWIE AGENCJI POCZTOWYCH komunikuje krak. dyrekcja poczt: Polski zarząd pocztowy stara się usilnie o rozwój sieci pocztowej i o pomnożenie urządzeń pocztowych. W tem dączeniu jednak musi przestrzegać oszczędności i dlatego w miejscowościach o znacznym ruchu otwiera urzędy pocztowe, zaś w miejscowościach, w których obrót pocztowy nie dosięga w miesiącu 1000 rejestrowanych przesyłek, ustanawia na razie tylko t. zw. agencje pocztowe. Agencje pocztowe, nie różnią się od urzędów pocztowych niczem więcej, jak tylko tem, że w nich można nadawać i odbierać bezpośrednio wszelkie przesyłki pocztowe tylko do 1000 mk. wartości, zaś przesyłki o większej wartości musi się nadawać lub odbierać w najbliższym urzędzie pocztowym, przyczem, gdy chodzi o odbiór przesyłek, to awiza na nie dostaje się również przez agencję.

Zakres działania agencji pocztowej jest taki sam, jak w urzędach pocztowych, a tylko mniejszy obrót, nie dający pełnego zatrudnienia funkcjonariuszowi kwalifikowanemu, skłania zarząd pocztowy do powierzania czynności agencji, osobom prywatnym, zaufania godnym, które skądinąd mają zabezpieczony byt materialny.

WYDZIERŻAWIENIE KOPALNI SOLI. W krakowskich kołach finansowych krąży pogłoska, że Ministerjum Skarbu zamierza wydzierżawić prywatnemu konsorcyum rządowe kopalnie soli w Małopolsce. Narazie mają być wydzierżawione warzelnie soli we wschodniej Małopolsce. Przyczyną tego kroku jest stały deficyt, jaki daje administracja rządowa.

Wiadomości te nie należy uważać za nieprawdopodobną. Od końca roku 1918. t. j. od objęcia zarządu kopalń soli i warzelni przez P. Komisję Likwidacyjną, wówczas utworzoną, dają przedsiębiorstwa te rzeczywiście stały deficyt. W zarządzie ich mają głos trzy ministerstwa, mianowicie Skarbu, Aprowizacji oraz Przemysłu i Handlu, a żadne z nich nie ma należytego w nie wglądu.

PROJEKT USTAWY O OBROcie USZLACHETNIAJĄCYM. Ministerstwo Przemysłu i Handlu przysięgło do opracowania ustawy o obrocie uszlachetniającym i potrzebuje w tym celu następujących dał: 1) jakie gałęzie przemysłu chcemy produkować na podstawie obrotu uszlachetniającego; 2) a) jakie surowce i półwyroby byłyby sprowadzane z zagranicy, b) jakie wyroby byłyby z nich wywarzane; 3) ile procentowo idzie surowców i półwyrobów sprowadzonych na jednostkę wyrobu gotowego (n. p. na jeden seltakier ile będzie część żelaznych lanych obrobionych, części siałowych blachy i t. p.), 4) jakie należałoby zorganizować kontrolę techniczną.

JARMARK PRASKI. W czasie od 28. Intego do 8. marca b. r. odbędzie się w Pradze II. międzynarodowy praski jarmark, na którym będą reprezentowane następujące gałęzie przemysłu: przemysł budowlany, metalowy, drzewny, tkacki, konfekcyjny, elektrotechnika, mechanika, opijka, wyroby galanteryjne, skóry, szkło, porcelana i drobna ceramika; wyroby z zakresu sztuć pętkich, chemia, artykuły lecznicze, środki apozycyjne i artykuły gospodarcze, instrumenty muzyczne, zabawki, przybory sportowe, grafika, przybory szkolne i kancelaryjne.

TARG POZNAŃSKI. Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie zawiadamia, iż miejski urząd targu poznańskiego przyjmuje zgłoszenia firm reflektujących na udział w targu tylko do połowy marca b. r. Na razie rozporządza urząd w dostatecznej ilości miejscami wystawowemi i przygotowuje dla gości odpowiednie mieszkanie.

JARMARK JESIENNY W TRYEŚCIE. Według doniesienia zarządu jarmarku w Tryeście, jarmark jesienny odbędzie się tamże we wrześniu b. r.

MIEDZYNARODOWA KONFERENCJA KOLEJOWA. Komitet organizacyjny międzynarodowej konferencji w sprawach komunikacji pasażerskiej i towarowej, wyznaczonej na dzień 13 marca w Barcelonie, zbiera się dnia 21 bm. w Paryżu. Na porządku dziennym znajduje się ustalenie porządku obrad oraz metod badania poszczególnych punktów.

REFORMY W KRAJOWEJ KASIE POŻYCZKOWEJ. Minister Steczkowski przygotował projekt ustawy, zezwalającej P. K. K. P. na przyjmowanie wkładów gotówkowych na oprocentowanie terminowe, bezwarunkowo albo na przekazowy rachunek. P. K. K. P. upoważniona została do wydawania przekazów krajowych i zagranicznych. Projekt powyższy ma na celu zgromadzenie wszelkiej edogiem leżącej gotówki w skarbcu Kasy Pożyczkowej, przez to zezwala na jej oprocentowanie. O ile zamiar ten się powiedzie, to P. K. K. P. uzyska najpewniej możliwość wpływania na ustalenie się bankowej stopy procentowej od wkładów. Ponadto będzie mogła w przyszłości: zmniejszyć konieczność bicia i wydawania coraz to nowych banknotów. Stworzenie działu przekazów zagranicznych ma na celu ułatwienie i uproszczenie manipulacji przy przesyłaniu amerykańskich przekazów emigracyjnych.

WYWÓZ Z NIEMIEC DO POLSKI. „Kurier Poznański”, podaje następujące oświadczenie: Już od kilku miesięcy władze niemieckie nie wydają zezwoleń na wywóz towarów z Niemiec do Polski. Mimo to zdarzają się wypadki, że kupcy polscy udają się do Niemiec celem poczynienia zakupów, nie zwracając uwagi na ten fakt przy zawieraniu kontraktów kupna i nie będąc uzależnieni zapłaty za towary od dostarczenia przez dostawców niemieckich pozwolenia na wywóz. Wynikają z tego dla kupców polskich poważne trudności, a niejednokrotnie i znaczne straty materialne.

POLSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO TELEFONICZNE. Właściwie utworzone, jak donosi „Przegląd Gosp.”, Komitet Organizacyjny w sprawie uzyskania od Ministerstwa Poczt i Telegrafów koncesji na rozbudowę i eksploatację łódzkiej sieci telefonicznej. Komitet ten złożony z przedstawicieli magistratu, miejscowych organizacji finansowych, przemysłowych oraz handlowych, wybrał w siebie Komitet Wykonawczy. Odpowiednie podanie zostało przez delegację łódzką złożone p. Ministrowi Poczt i Telegrafów, który przyjął je przychylnie, tembardziej, że zbiegło się ono z ogólnymi zamierzeniami Ministerstwa w sprawie uruchomienia i powiększenia niedostatecznych już przed wojną a zniszczonych zupełnie przez czas wojny urządzeń telefonicznych naszych ośrodków przemysłowych. Są widoki, że utworzone zostanie w ten sposób pierwsze u nas przedsiębiorstwo o charakterze publiczno-prywatnym z udziałem państwa i kapitałów miejscowych oraz zagranicznych.

ANGLIA CHCE ROZPOCZĄĆ HANDEL Z NOWEMI PAŃSTWAMI. Swożo ukończyła w Kopenhagą delegacja kupiecka angielskiego szczegółowe badania nad możliwością założenia obywateli angielskiego Tow. dla handlu z krajami o słabej walucie.

Delegacja stwierdziła możliwość urzeczywistnienia powyższego planu, przyczem oświadczyła się za Kopenhagą, jako siedzibą przyszłego towarzystwa.

NADEŚLANE.
Za ten dzień Redakcja nie odpowiada.

**:- Amerykańskie :-
maszyny do pisania.**

Większy transport ameryk. maszyn do pisania najniższego systemu, tanio do nabycia u firmy

I. WEISSMANN, KRAKÓW
ul. Berka Joselewicza 19. Telefon 3182.

Od Redakcji

Zwracamy się do wszystkich, sprząających „Przeglądowi Kupieckiemu”, by nadsyłali nam swoje korespondencje do zamieszczenia w piśmie naszym, zasiliłi nas swoimi pracami, informowali nas stale o stosunkach, panujących w naszym zawodzie danej branży i miejscowości, by zwracali się do nas z zażaleniami w razie jakichkolwiek krzywd.

Współdziałanie idowe, stały kontakt między czytelnikami pismem, jest koniecznem.